
Zpravodaj '83

horolezecký oddíl - t.j. Tesla Žižkov

Z P R A V O D A J 1 9 8 3

H O R O L E Z E C K Ý O D D Í L

T J T E S L A Ž I Ž K O V

určeno pro vnitřní potřebu

O B S A H

Plán činnosti v roce 1984	2
Oddílový žebříček 1983	3
Oddílové výstupy roku 1983	
Významější výstupy našich členů 1983	
Způsob a pravidla bodování	4
K pramenům Gangy	
Severní stěnou Nakra-Tau	5
Skálou a ledem na Pik Ščurovského	7
Do slunné Svanetie	9
Hodnocení účasti členů HO TJ Tesla Žižkov na mezinárodním horolezeckém táboře na Kavkaze	10
Splněný sen	11
Jak se vypouští sezona	
O jednom z bodů naší činnosti	12
Upír ze skaláku	
V říši devítek	13
Poslední mše za Řepana	14
Setkání s Bělinou	15
Jezdec s licencí formule 1	16
Zavírání skal	
Tesla Žižkov v Galerii Ganku	17
Tragedie himalajského lezce	18
Adresář HO TJ Tesla Žižkov	19

Z P Ů S O B A P R A V I D L A B O D O V Á N Í

Jirka Čermák metodik oddílu

Horolezectví není soutěžní sport. Proto horolezec nevyhraje 3:2 na body nad spolulezcem při výstupu, ale oba vyhrají nanejvýš nad skálou. Všichni horolezci se však neutkávají se stejnou skálou. Jak tedy určit, který z nich zvítězil nad tou nejtěžší? Samotná klasifikace je pouze přibližným oceněním cesty. Velkou roli zde hraje skutečnost, za jakých podmínek je cesta lezena. Rekreační túru může nepřízeň počasí a další okolnosti změnit ve výstup na hranici lidských možností. Lezec se však může vykázt pouhou čtyřkou, zatímco stejně dobrý soupeř vylezl minulý víkend snadno dvě šestky.

Žádné hodnocení a sestavování žebříčků proto nemůže být dost objektivní a většina horolezců se nad nimi jen usměje. Přesto si občas praktická potřeba, nebo přání nadřizovaných složek vykázt činnost, vynutí jejich vznik.

Také my se chceme pokusit získat přibližný přehled o činnosti oddílu během roku a o výkonnosti jednotlivých lezců. Je však třeba stanovit určitá kritéria a pravidla, která by zajistila alespoň částečnou objektivitu.

V našem případě jsme vzali za základ klasifikační stupeň výstupů v souvislosti s jeho kvantitou. Za každou pětku tedy dostanete pět bodů a sedmičku sedm bodů. Abychom však odlišili náročnost cvičných výstupů od výstupů v Tatrách a jiných velehorách, přidělili jsme každé skupině horstev koeficient, kterým se klasifikace výstupů násobí.

Cvičné skály a písek: koeficient 1 /za každý klasifikační stupeň se tedy dostane 1 bod/. U pískovců zde platí výjimka, že za stupeň VIIb se přidávají 3 body /7+3=10 bodů/ a za stupeň VIIc další 3 body /7+3+3=13 bodů/ - vycházíme pouze z klasifikace platné na českých pískovcích. Saskou klasifikaci je nutno převádět.

Vysoké Tatry /a obdobné terény např. Bulharsko, Rumunsko../ koeficient 10 /za šestku tedy 60 bodů/

velehory do 5 000 m koeficient 25

velehory do 6 000 m koeficient 50

velehory do 7 000 m koeficient 100

velehory nad 7 000 m koeficient 1 000

Zde jsme trochu zabředli do říše snů, ale kdo ví?

Abychom podpořili touhu po objevování

nového, stanovili jsme pro každý prvovýstup další koeficient 3 /například prvovýstup klasifikace VI v Tatrách se bude počítat $6 \times 3 \times 10 = 180$ bodů a prvovýstup VIIb ve Skaláku $7 \times 3 \times 3 = 30$ bodů atp./

Pokud jste tedy v letošním oddílovém žebříčku sestaveném podle těchto zásad nezvítězili, neházejte karabinky do žita. Hlavně, že lezeme, a že se nám to líbí.

K PRAMENŮM GANGY

/Tesla Žižkov odjíždí do Himaláje zpráva ČTK/

Tak po festivalu horolezeckých filmů vyrazíme, informoval Jirka Novotný. A skutečně hned následující den po vyhlášení vítězů přicestoval Laně do Prahy na válečnou poradu. Přivezl s sebou dva nenápadné chlapce, redaktory Mouteinu, a spolu se členy 1. expedice Tesly Žižkov do Himaláje seděl u stolu v restauraci Slovanský dům ještě odborný poradce Kadálek /navštívil Garhwal v roce 1979/ a předseda oddílu Joska Hloušek.

Upřesňoval se termín odjezdu, vyplňovaly mezery ve vybavení a vlastně se hledal i cíl celé výpravy. Kluci se nakonec rozhodli pro indický Garhwal, část Himaláje, kde jsou kopce nejlevnější a také relativně nejpřístupnější. Pokusí se vystoupit na některý vrchol ve skupině Bhagíráthí, ale možná taky, že všechno bude jinak a pošlou pohled z Kathmandú.

Operativnost je základ úspěchu. Zřejmě to pochopili i chlapci z Mouteinu. Během ohnivé diskuse a plánování pořídili několik snímků horského vůdce Novotného a horského vůdce Šimka spolu s jejich svěřencem Ing Šmídem, aby mohli prostřednictvím svého časopisu informovat britskou /i světovou/ veřejnost, jak se dělá správná expedice.

Až ještě někdo půjčí Frantovi Šimkovi zimní boty, Jirkovi Novotnému cepín a až všichni překročí alespoň jedny hranice, nebude už stát na cestě k výšinám, kde pramení posvátná řeka Ganga, žádná překážka.

P e p a H l o u š e k

To jsme si tedy moc nepřivstali, smějeme se, ale jsme tu a slunce pálí. Jsou asi dvě hodiny odpoledne. Máme za sebou slušnou hromádku vyplněných "bumáček" a hluboký brod pod jezerem Donguz orun, bohatě fotograficky zdokumentovaný. Tyhle snímky zachycující fyziologické změny na mužském těle působením ledové vody však zřejmě do tisku neproniknou.

Usazujeme se nedaleko spadlé helikoptéry a připomínáme si upozornění náčelníka samospasitelné skupiny, abychom s nějakým velkým zachraňováním nepočítali. Začínáme přebalovat. Honzovi je už druhý den špatně a definitivně se rozhoduje, že s námi do stěny nepůjde. Zůstáváme tři. Postup bude mnohem pomalejší než ve dvou dvojkách.

Pozorujeme stěnu, kde to neustále hučí a snažíme se ty větší laviny a padající séraky dostat do objektivu.

Kudy bude nejbezpečnější na pilíř nastoupit? Zřejmě nezbude nic jiného, než se k prvním skalám dostat Italským kuloárem, kterým vede dojezdová dráha většiny lavin. Natíráme si ještě rty a tváře krémem proti slunci a vyrážíme.

Zjišťujeme, že v kuloáru jsou od lavin vymleté žlaby, kterými se přivaly ledu a sněhu řítí. Pokaždé, když se ozve hukot, vyškrobeme se na ostrůvek mezi nimi a počkáme až to přejede. Připomíná to nákladní nádraží a každou chvíli někdo upozorňuje: "hele, už zas jede vlak". Když nás však masy sněhu v bezprostřední blízkosti míjí, bezděky se nám táhne dech.

Stoupáme zatím bez maček a nenavázání a Jarda má místo cepínu své elegantní teleskopické hole značky Blizzard. Blížíme se už ke skále a nakukujeme, kudy přelézt přes okrajovou trhlinu. Jarda směřuje k odtátému ledovému můstku. Náhle pod ním měkký sníh ujíždí. Stojím pár kroků od něho, ale jsem bezmocný. Následuje pád do trhliny....

Zdá se, že poležeme ve dvojce. Pro jistotu však ještě křičím do jámy. Asi z dvanáctimetrové hloubky se ozývá Jardův rozladěný hlas. Není se co divit, ztratil při pádu ledovcové brýle značky Carrera za 100,- DM.

Problém, jak ke skále, je tedy vyřešen. Alepoň pro Jardu. My musíme za ním a snažíme se, aby to nebylo tak rychle.

První lanová délka připomíná práci ve štěrkových a kamenolomech a nahoře vyslovu-

jeme Jardovi pochvalu za její zdolání.

Vida, je už pět hodin. Vyrážíme tedy po menším sněhovém poli všichni současně. Asi po sto metrech nás zastavuje skála s vodopádem. Je řada na mě. Zdolávám tenhle úsek dost dlouho a nabývám dojem, že koflchy ve vodě nedrží tak dobře jako íbíčka na písku.

Ještě dvě dýlky a jsme na větším kamenitějším balkoně. Začíná pršet. Mohli bychom asi hodinu létat, ale je tu příhodné místo pro bivak, a tak pro dnešek balíme. Z placatých kamenů si urovnáváme plošinku na nocleh a vaříme.

Dole u helikoptéry se objevuje světýlko. Jsou to asi holky. Dina Štěrbová a Marta Špakulová chtějí nastoupit do stěny ráno. Nebo možná Jaro Petrenčák, který věří, že rozměklý sníh v noci zmrzne a chce toho využít k nočnímu sólovýstupu Italským kuloárem.

Tady to ale na mráz nevypadá. Stále prší a nejlépe je asi Jardovi v jeho goretexové větrovce. Spokojeně poblařává z dýmky, zatímco my se Zdeňkem manipulujeme s vysílačkou. Na jedné z "bumáček" jsme se totiž slavnostně zavázali třikrát denně v určenou hodinu vysílat. Teď se o to už potřeťtí neúspěšně snažíme a tak následuje diskuse, jestli ten krám táhnout s sebou, nebo to zahodit. Vítězí odpovědnost. Ještě bychom mohli někoho dole zranit. Třeba Honzu, smějeme se. Netušíme, že v tuto chvíli taky zápolí s vysílačkou, aby nás přemluvil k návratu. Z patřičného odstupu mohl odpoledne sledovat, jak do naší cesty padají dvoupatrové domy z ledu, které my registrujeme už rozbité pouze ve formě hučících lavin. Stejná podívaná, jak jsme se dozvěděli po návratu, odradila od výstupu holky a Jara.

Ráno nás vítá jasná obloha. Protahujeme ztuhlá těla v prvních paprscích a rychle balíme. Čeká nás dnes většinou sníh a míxy. Zpočátku to jde dobře. Střídáme nebo postupujeme všichni současně. Ale brzo sníh měkne a tam, kde obvykle bývá led nebo tvrdý sníh nás čeká mokrá břecha na níž se boříme, propadáme a kloužeme. Postupovat tímto terénem, který má občas sklon až 75 stupňů, je dost nebezpečné a jištění je většinou iluzorní.

Dlouhé úseky proto jdeme současně a převážnou část těch zbývajících leze první Jarda, který má v ledu největší zkušenosti a který si s tím neláme moc hlavu. Nezbyvá nám, než věřit ve svou šťastnou hvězdu a jít co nej-

rychleji. Že je nezdravé zdržovat se příliš dlouho ve společnosti lavin a séraků usoudil i lékař výpravy Zdeněk a tak vše probíhá bez jeho obvyklé liknavosti a odmouvaní.

Odpoledne nás zastavil obtížný skalní úsek. Abych ho zdolal, musím odložit batoh a zatlouct několik skob. Ještě dvě dýlky pokračují pěkné skalní partie, snad nejhezčí část celé stěny. Ale i zde nás z obou stran pilíře doprovázejí pády séraků a hučení lavin. Ještě včera jsme se při každém hukotu zděšeně rozhlíželi, odkud to vylítne. Dnes už nás podobné maličkosti nevzrušují. Člověk stejně nemá kam utéct.

Už od rána pozorujeme lezeckou dvojku nad námi. Jarda se domnívá, že jsou to holky, které si v noci nadebřely Italským kuloárem. Stále se k nim přibližujeme. Zas už se brodíme měkkým strmým sněhem. Jsme mokří, unavení a občas to s někým kousek ujede. S hezkým lezením to nemá nic společného a každý z nás si tajně přiznává, že by teď byl raději kdekoliv jinde. Ale ze stěny už vede jediná cesta - k vrcholu.

Rychle se smráká. Lezeme stále dál. Kluci tvrdí, že vrchol je už na dosah. Mě se zdá podle výrazného ledového zlomu vlevo, který si pamatuji z fotografií, že nás čeká ještě pěkný kus.

Na vzdušné římsce vystrčené vysoko nad Italský kuloár řešíme problém, co dál. Strháme si s Jardu, jestli budeme bivakovat nebo pokračovat s čelovkami. Zdeněk se zdržel hlasování. Vyhrávám. Začínáme si v ledu kopat plošinku na nocleh. Je to opravdu vzdušný bivak, který připomíná vlaštovčí hnízdo. Někteří romantici z našich řad si přicházejí na své. Zato Zdeněk, který celou dobu sedí rozkročmo na ostruže vybiňující nad propast, už ze tmy nebezpečně hudrá. Rychle ho dobíráme a všichni se zabydlujeme. Zase strhávání o výhodná místa. Tentokrát mám smůlu. Celou noc budou kluci po šikmé plošince sjíždět na mě a já dolů.

Zdeněk už druhý den téměř nic nejí, má však z čeho trávit. Zato Jarda je stále při chuti a jeho názor, že nemá cenu se hádat kvůli trošce teplého čaje, poté, co ho sám vypije, se nám moc nelíbí.

Zatloukám na své straně bivaku nad propastí skobu, cvakám smyčku a do ní zavěšuju nohy zastrčené do spacáku. Hlavu mám Zdeněkovi na klíně. Většinou těla sice visím ve vzduchu, ale část noci dokonce spím. Občas mě Zdeněk vzbudí, že už jsem sjel moc nízko, abych si trochu povylez, nebo mě ruší jen nepříjemným drkotáním zubů. Zdánilivě nejlepší místa se ukázala ošidná. Za zády mu z le-

du odkapává voda, takže střídá ledové obtíky s nepohodlnými předklony nad kuloár.

Nový den nám předkládá kýčovitý pohled na sluncem zalitý Elbrus. My jsme ještě ve stínu. Dolů pod nás jako velká řeka sjíždí do hlubin Italský kuloár, kterým kupodivu i v noci rachotily laviny. Doufáme, že si to Jaro Petrenčák s tím sólem rozmyslel.

Terén je zhruba stejný jako včera. Postupně se však z mixů stává čistě ledová túra. O ledu se však nedá moc mluvit. Vybavuju si pasáž z Kuchřovi knihy "Deset velkých stěn", kde vzpomíná, jak v těchto místech jenom běžel po předních hrotech. My se zdaleka nemusíme obávat, že se ostří našich maček ztupí o ledovou glazuru. Zastrkujeme do sněhové břechky cepín i s rukama až po ramena, boříme se po stehna a občas to někým popojede. Ledovcové vývršky můžeme použít jen jako módní doplněk ke svým úvazkům a tak většinou jdeme současně.

Dvojka před námi je už na dosah a ze všeobecně srozumitelné konverzace usuzujeme, že jsou to Maďaři. Jsme zrovna uprostřed posledního ledového pole, všichni tři těsně za sebou, když se pod jedním z nich odtrhuje velká sněhová převěť a řítí se přímo na nás. V mžiku zabodáváme cepíny a tiskneme se ke stěně. Trvá to jen okamžik. Sníh máme všude a jsme příjemně překvapeni, že jsme ještě pořád tam, co jsme. Hukot postupně slábne. Teď zrovna "vlak" asi projíždí přes nástupiště dole, kde jsme před dvěma dny začínali. Zdeněk poznamenává, že už by to znovu nelez.

Vykřikujeme nahoru nadávky asi v osmi světových jazycích a můžeme se pochlubit, že některým rozumějí i ti dva. Raději rychle mizí směrem k vrcholu a my je následujeme. Strmé sněhové žebro patří k nejnepříjemnějším úsekům celého výstupu. Oddechujeme si, když je za námi. Ještě vzdušný travers pod převislými skalami a séraky a jsme na hřebeni. Na vrcholu se dlouho nezdržujeme. Jsou tři hodiny odpoledne a čeká nás dlouhý a namáhavý sestup.

Sledujeme po hřebeni stopy Maďarů a u strmého výšvihu je doháníme. Čeká nás slaňování. Maďaři už založili smyčku. Seznamujeme se a domlouváme, že budeme slaňovat společně. István rozumí trochu německy a Zoltán zná ruskou větu "ja dumaju tudá", doprovázenou příslušným gestem, se kterou vystačí během celého sestupu a ještě anglickou frází "How do you do".

Ano, máme se dobře. Zdá se nám to všem až po čtvrtou slaňovací dýlku. Tam jeden z Maďarů zatlouká skobu a Zdeněk do ní dává

smyčku nevalné kvality, protože materiál zůstane ve stěně. Jarda si dělá legraci, že se to musí přetrhnout a žádá mě, abych dával pozor, kdyby praskala. Ale žádné strachy. Největší cvalík Zdeněk už sjel a tak Jarda s úsměvem vyráží. Dívám se na smyčku, drží, ale skoba najednou vyskakuje ze skály, ohýbá se a jenom krátkým konečkem se zaklínuje v trhlině. Řvu na Jardu, aby se postavil a zarážím kladivem skobu zpět do trhliny. Po tomhle intermezu se mi do slanění taky moc nechce. Ale co se dá dělat...

Pod námi zbývá padesát metrů kolmé stěny a pak asi dvě stě metrů strmého ledu a sněhu. Ještě poslední slanění, pak kličkování ledem mezi skalními prahy a pak už jenom sníh o

přijatelném sklonu až do údolí. Sedáme si na zadek, batoh na klín a ujíždíme dolů. Teprve teď jsme zvítězili.

Ale ještě nás čeká noční bloudění po bočních hřebenech, bivak v dešti nad skalním prahem a ráno sestup do údolí. Bohužel však na gruzínskou stranu hor. A tak znovu vzhůru do průsmyku Donguz-Orun. Pravda tisícimetrové převýšení už nepůsobí některým z nás to pravé potěšení. Ale na druhou stranu sjíždíme sněhovým svahem po zadku. Ještě trochu trmácení, lanovka a ve tři odpoledne vybuchují první láhve šampaňského.

V půlnoci se už shodujeme, že to bylo perfektní a že tak zítra, pozítří bychom zas mohli někam vyrazit.

SKÁLOU A LEDEM NA PIK ŠČUROVSKÉHO KENSINSKÉHO CESTA V.B - 1. ČESKOSLOVENSKÝ VÝSTUP

M i r o s l a v Z v í ř e c í

V letošním roce jsem byl zařazen do zájezdu ČHS ČSTV do mezinárodního horolezeckého tábora v oblasti Baksanu na centrálním Kavkaze. Po příletu do Moskvy jsme se k našemu velkému překvapení setkali s nejnámějším a patrně i nejlepším horolezcem dnešní doby Reinholdem Messnerem, který cestoval do tábořiště tábora jako my, s cílem zdolat nejvyšší horu Evropy Elbrus.

Po menších aklimatizačních túrách a výstupu v okolí tábora jsem se dohodl podniknout se dvěma pražskými kamarády průstup severní stěnou štítu Ščurovského, Kensinského cestou, klasifikace Vb. Po prostudování průvodce a sehnání dostupných informací balíme ráno 8. srpna v hotelu věci a vyřizujeme všechny náležitosti potřebné k výstupu.

Po důkladném obědě nasedáme do vozu značky Uvaz a překrásným údolím míříme do tábora Šcheldy. Odtud vede již jen stezka k ledopádu Šchelda a tou se musíme prodírat pěšky s těžkými klety na zádech. Jdeme zoztra, protože do Německých bivačů, kde chceme nocovat, trvá cesta přibližně šest hodin. Po čtyřech hodinách únavného pochodu procházíme po divoce roztrhaném ledovci kolem štítů Šcheld, kde před několika dny zahynul kamarád a známý lezec z Brna Mauglí. Kluci pokračují klidně dál v cestě, já však přemýšlím o nedokončeném výstupu s Mauglím na stejnojmennou skálu v Adršpachu, na výstup, který se nám před třemi nedělemi nepodařilo dokončit a který

spolu již nepodnikneme.

V půl osmé jsme v Německém bivačů, kde je připraveno několik plošinek ke spaní. Na jedné z nich stojí stan našich kamarádů z Ostravy, kteří vyrazili na stejný štít, ale do jiné cesty, den před námi. Vybalujeme věci na vaření a bivač. Po večeři si stříháme o místa ve stanu - ta jsou jenom dvě, jeden z nás je nucen nocovat ve žďáráku.

V půl třetí je budíček. Při stanovení tak nepříjemně časných hodin jsme vycházeli z průvodce, v němž se doporučuje nevycházet později než ve tři ráno. Po snídani se za svitu jedné čelovky promotáváme mezi ledovcovými trhlinami pod stěnu. Moc rychle nepokračujeme, Pavlovi je nevolno asi z kvalitní snídaně. Ivoš, který je na tom nejlépe, udává tempo vpředu.

Rychlý nástup, se kterým jsme počítali, se nám zrovna nevydařil. V pět hodin se začíná rozednívat a my stojíme před ledovým převisem a kontrolujeme materiál na lezení. Situace není právě růžová, protože dle informací, jichž se nám dostalo v hotelu, a dalších, které jsme vyčetli z průvodce, se jedná převážně o skalní výstup a nyní překvapivě koukáme na ledový převis čnicí nad námi do značné výše. Máme s sebou jen jednu ledovcovou vývrtku, já kladivocepín a kluci ledovcová kladiva.

V ledu si věřím a proto se navazuji na lano a vyrážíím. Převis obcházejím trochu zpra-

První se obezřetně /a statečně/ napije náš expediční lékař Zdeněk a hned preventivně rozdává tablety Reasecu /proti náhlým příhodám střevním/. Jak později všichni zjišťujeme nemají požadovaný účinek a ve srovnání s agresivitou moku vůbec neobstojí.

Za pouhých třicet rublů najímáme nákladní auto a za chvíli už na odkryté korbě uháníme k horám. Navečer předbíláme naše trenéry a vidíme v jejich tvářích nepopsatelnou úlevu, když zjišťují, že jsme všichni. Snažíme se dostat co nejvýše a ještě ani nevíme, jak se nám to bude zítra hodit.

V noci nás budí bouře, prší, pak padá sníh a občas také laviny a séraky. Pepa s Jardou mají po ránu ze svého stanu /specielního horolezeckého výrobce Brnosport/ solidní plaveckou halu ovšem bez ohřevu vody. Pepa, jinak příznivec rychlého postupu s minimální výstrojí, obchází tábor a přesvědčuje kamarády, že některé vybavení jako svetry a péřovky nebudou potřebovat, protože by se v nich za výstupu potili, ale že je ochoten odnést něco z přebytků na svém těle bezúplatně až do tábora. Má i dočasný úspěch. Stoupáme co nejrychleji do sedla Bečo. Je skutečně trochu zima, v mlze ztrácíme cestu, ale nakonec vystupujeme v třiceticentimetrové vrstvě nového sněhu do sedla promrzlí a mokří.

"Střídáme", oznamuje Zdeněk lakonicky překvapenému Pepovi a už se obléká do larisové bundy, kterou mu předtím nezištně zapůjčil na zahřátí. Teď už nám zbývá jen sestoupit ze sedla po ledovci a dojít k silnici. Je to v mé obuvi docela zábava. Naštěstí mám nohy tak zmrzlé, že už necítím vůbec nic. Pomocí hole, kterou jsem si prozřetelně táhl až z pásma lesů, sestupuji opatrně po čerstvém sněhu a jsem rád, když je ledovec za námi.

U silnice nám zastavuje Gaz horské služby, asi už vypadáme dost opotřebovaně, a zaveze nás až před hotel, i když vzhledem k všeobecné ztuhlosti odmítáme navázat s řidičem jakékoliv obchodní kontakty.

Po horké sprše je už skvěle. Zítra odjíždíme, a tak se spolu s naším trenérem odebereme do příjemného prostředí rozebrat zážitky podělit se o zkušenosti a vůbec důstojně zakončit celý zájezd.

HODNOCENÍ ÚČASTI ČLENŮ HO TJ TESLA ŽIŽKOV NA MEZINÁRODNÍM HOROLEZECKÉM TÁBOŘE V SSSR N-A K A V K A Z E

Ve dnech 2. - 27.7.1983 se členové HO TJ Tesla Žižkov Kordík, Hloušek, Konrád a Kotrč a ve dnech 28.7 - 19.8.1983 Zvířecí zúčastnili na pozvání předsedy HS SSSR s. Monastyrského mezinárodního horolezeckého tábora na Kavkaze.

Při zastávce v Moskvě byla na Československé ambasádě uskutečněna zdařilá beseda s prvním sovětským přemožitelem Mt. Everestu Eduardem Myslovským, kterou natáčela sovětská televize.

Na samotném Kavkaze byly vlivem vysokých teplot i ve velkých výškách krajně nepříznivé podmínky pro horolezeckou činnost. Rozměkklý led a sníh spolu s častými lavinami kladly vysoké nároky na připravenost lezců. Ke konci pobytu pak lijavce a ve vyšších polohách nepřetržitě sněžení vůbec znemožnily další výstupy.

Naše skupina se s těmito obtížemi vyrovnala relativně dobře, i když naše plány a cíle byly původně trochu vyšší.

Ve dnech 7.7. - 9.7. zdolalo družstvo Kotrč, Hloušek, Konrád severní stěnu Nakra-Tau cestou Zamory a ve dnech 13.7 - 14.7. vystoupili Hloušek, Kordík, Kotrč na východní vrchol Elbrusu.

M.Zvířecí vystoupil rovněž na Nakra - Tau cestou Zamory, po té zdolal Pik Ščurovského cestou Kensinského - V.B, což byl nejnepříznivější výstup naší skupiny a pokusil se též o vrchol Elbrusu, kterého však pro nepříznivé počasí nedosáhl. Dvojice Kordík, Konrád se rovněž pro krajně nepříznivé počasí musela vrátit z ledovce Šelda při pokusu o výstup na Severní Ušbu a ze stejného důvodu neuskutečnilo ani družstvo Hloušek, Kotrč plánovaný výstup cestou Myšlájeva na Jižní Ušbu.

V podmínkách, kdy celá řada renomovaných účastníků mezinárodního horolezeckého tábora nevyšlela vůbec nic, je třeba tyto výstupy považovat za úspěch a solidní základ pro budoucí léta .

Naše skupina navázala na Alpiniádě cenné styky se sovětskými i zahraničními horolezci, kterých chceme využít při další činnosti horolezeckého oddílu TJ Tesla Žižkov.

Na vrcholku Křemenové zaslouženě oddychujeme, očima hladíme okolní vrcholky skal a skalek, které se koupou v paprscích zapadajícího slunce. Jsme šťastní. Já sám ve svých myšlenkách znovu prožívám minuty napětí ve stěně a hlavně poslední metry na vrchol. Vzpomínám na své spolulezce, se kterými jsme před jedenácti lety stěnu rozdělali. Nikdo z nich, mých spolučáků z gymplu, dnes již neleze. V šumění borovic a vzrušeném hovoru Josky s Mílou si znovu vybavují obličej Střílky, Mladana a Luboše. Tenkrát jsme v mohutné čelní stěně Křemenové, přeťaté velkým převisem zanechali kruh. Naše společné a mnohokrát opakované pokusy končily neúspěšně, až dnes...

Po nezbytné přípravě zdolává Míla s neuvěřitelnou lehkostí obtížnou spárku pod převisem, ještě krok doleva a je u kruhu. Pomalu dobírá Josku a zároveň nahlíží nahoru. Odtud ho čekají již jen panenské metry. Křehkým sokolíkem na hraně skály obchází velký převis a dostává se do jeskyňky. "Hodiny" křičí Míla. Oddychujeme napětím spolu s ním, konečně jistění. Po vybudování soustavy smyček a smyčiček se těžce probíjí vpravo nad převis, ještě jeden dlouhý krok a dává kruh.

Joska dobírá mne a já funím pomalu k prvnímu kruhu. Forme a hlavně lehkost pohybu je proti roku 1972 podstatně horší. Nad prvním kruhem jsem už dobře rozehřátý a sokolík mi nedělá problémy. Ještě traverz a jsem u druhého kruhu. Prohlížím stěnu nad námi. Připomíná svým tvarem a jemnými chyty cestu Západních letců na Bránu. Míla si odpočinul a již odlézá od kruhu. Malinkaté chytky mu nedělají potíže, rychle přelézá vhloubení a již je u velkých hodin, pod předvrcholovou římsou. Můžeš, volám na Josku a sám nervozně pozoruji stěnkou k hodinám, odkud se na mě směje Míla. Lehce, svým čím dál lepším stylem, ke mě dolézá Joska. Já se duševně připravuji na jemné chyty, které nemám rád. "Jdu" křičím na Mílu a čím jsme výš, tím je terén lehčí a najednou jsem u hodin. Pouhý pohled mi stačí na to, že nás zde čeká tvrdý chlebiček. Míla mne povzbuzuje, ale já si říkám, to jsem sám na sebe zvědav. Po nezbytném zajištění Míla zdolává spárku. Dolů létají mechy a lišejníky a lano nervozně cuká. Je slyšet Mílovo vzrušené oddychování, několikrát se vrací a po odpočinku znovu vyráží. Najednou křičí, "jdu, jdu", ale lano se mýma rukama trhavě posunuje vpřed. A už je na předvrcholové polici. Zde znovu hodiny a to už je na vrchol jen pár metrů. Vyháříli jsme. Dobírá Josku a Míla se zatím na vršku zajišťuje, já tuším, že to pro

mne nebude vůbec jednoduché. Vyndávám smyčky, ale síly ubívají a tak nakonec po mírném přitahu lanem dosahují police a odtud se už dostávám jednoduše na vrchol. Ještě dobrat Josku a já zatím píšu zázpis do vrcholovky, pak si podáváme ruce. Z unavených obličejů je po celodenním vypětí vidět štěstí. I já jsem šťasten. Dočkal jsem se okamžiku o kterém se mi mnohokrát zdálo. Škoda, že zde taky nejsou staří kamarádi. Ze všech prvovýstupů, na kterých jsme se podíleli, je tenhle nejhezčí, jak myšlenkou, tak i krásnou stěnou.

Pomalou slaňujeme za svitu slunce zapadajícího za masiv skal. Ještě při balení kletru několik pohledů na stěnu, abych se ubezpečil, zda jsou kruhy na svém místě a odcházíme. Noční cestou do Prahy si vše promítám a znovu a znovu si připomínám těžká místa. Sen se mi splnil.

JAK SE VYPOUŠTÍ SEZONA Josef Doubrava

Stalo se mi již po několikáté, že jsem přistoupil k opatření drastickému a nepříliš atraktivnímu. Totiž, že jsem /nucen objektivními okolnostmi/ velice zřídka navštívil oblast lezeckého zájmu.

Poprvé to bylo, když jsem studoval v Českých Budějovicích a náročná studia si vyžadovala celého člověka, který nemohl své zájmy třístit. Teprve později jsem uznal, že jsem tomu studiu /spojenému s vyseďáváním v restauračních zařízeních a nekonečným hovorem - pochopitelně rádoby učeným/ neměl dvě sezony obětovat. Bylo to v době, kdy jsem školu opouštěl /pochopitelně bez diplomu/.

Podruhé se mi o vypuštění sezony postarala nejčestnější povinnost občana naší vlasti. Tak jsem trčel coby důležitý článek v šumavských hvozdech, zatímco kamarádi vesele popolézali, či si lámali kosti ve skalách i horstvech.

Moje letošní vypuštění sezony je však obrazem dlouhodobé přetrénovanosti a z ní plynoucí únavy. Protože jsem neměl radost z lezení a vrcholky mne už netěšily, rozhodl jsem se po zralé úvaze, že tím, jak vypustím sezonu, vznikne ve mne ten správný hlad po vrcholných sportovních výkonech. Motivace je důležitá v každém sportovním odvětví, v lezení myslím obzvlášť. Již teď cítím zvláštní nepokoj a probírám se lezeckým materiálem, což jenom potvrzuje správnost mého kroku. V hlavě mi však leží jedno - co když mě žena nepustí ani napřesrok?!

Již po několikáté se z ročního plánu činnosti dozvídáme, že druhou či třetí sobotu v měsíci říjnu se náš oddíl zúčastní takzv. Vajsimpla. Co obnáší toto záhadné slovo, většina z nás ví, ale podívejme se trochu do historie tohoto kráčení napříč Jizerkami.

Tento pochod ze Suchých skal /zarputilel vskutku chodí od bývalého Vajsova hostince, dle něhož se i akce nazývá/ do Ferdinandova /kde doba hostinského Cimpla již také patří minulosti - jméno však přetrvává a hostinec funguje, což je dost podstatný fakt/ je vlastně zvláštním spojením zájmů dvou horolezeckých oddílů horolezců maloskalských a libereckých. U zrodu této bohulibé akce stál maloskalský Slavoš a liberecký Psopták, kteří víceméně dospěli k názoru, že separace oddílů v době mimo sezonu je hloupá a nehodná družného lezeckého ducha a tudíž je třeba propojit obě střediska zájmu. Přispěl k tomu i fakt manželského spojení zástupců obou oddílů, kteří však v dnešní době již nežijí /ač pochopitelně nešlo o důchodce/, a tudíž se Vajscimpl stal příležitostí k uctění jejich památky. Proto tedy v již zmíněném termínu křižují Jizerské hory desítky lidí a je to křižování vpravdě heroické.

Při pohledu na mapu lze snadno zjistit, že vzdálenost z Malé Skály do Ferdinandova je možno absolvovat mnoha různými způsoby, že se dá spojit cesta krásnou podzimní přírodou s lidskými potřebami a tudíž lze po cestě ulevit žízní a hladu. Kudy kdo kráčí je a i bude jen a jen jeho vlastní věc a dokonce slovo kráčí není výstižné, poněvadž kdo je ochoten vyměnit krásně zbarvené a někdy i zasněžené Jizerky za nečistý a nejistý dopravní spoj, nikterak mu není bráněno v účasti na posezení u Cimpla.

Kdo se ale odhodlá překlenout zmíněnou vzdálenost po vlastní nožní ose, vyrazí v sobotní ráno vstříc všem nástrahám a pastem, které, pravda, nemusí být vždy rázu přírodního. Je zajímavé, že počátek cesty je v podstatě akcí dvou frakcí - tedy lidu, který kráčí do Lišného do samoobsluhy a druhého proudu, jež ihned na Malé Skále překoná řeku a kráčí okolo hostince Pod Panteonem /že by vzpomínky?/ až k pravobřežnímu obchůdku u odbočky na Sněhov. To je ale odchylka nepodstatná, neboť následuje spojení obou družin a to před samoobsluhou v Huntířově, kam kuřáci docházejí se zpěvem na rtech a nekuřáci v potu tváře a naopak. Zde je ovšem poslední místo, které je společné všem. Je třeba říci, že záběr zúčastněných sahá od Černé Studnice

po Bedřichov, od Bramberku až po Smědavu a nebudu ani hovořit o těch, kteří se bezcílně potloukají Jizerkami a doufají ve střetnutí se znalým domorodcem, který umožní dostat se ke kýženému cíli. Odměna jistě stojí za to, protože atmosféra, která se vždy vytvoří u Cimpla, je nepopsatelná. A proto doporučuji každému: Přijď si i ty najít svou cestu ze Skály na Ferdák.

UPÍR ZE SKALÁKU

Josef Hloušek

Sedím si pokojně u prvního kruhu na Pamětní /VIIc/. Krásný červnový den 1983. Dávno už není středověk. Hraběti Drákulovi a jeho kamarádům odzvonilo.

Spolulezcovo lano ladně klouže osmou značky Clog. Nic namůže narušit odpolední pohodu. Se zájmem pozoruju sličnou dívku na České hraně /VII/. Občas se v hlavě vynoří představa hradu Valdštejn /ale pouze v souvislosti s půllitrem oroseného piva/.

.....

Náhle se za zády mihne šedý stín. Uchopí mě za hrdlo a nemilosrdně rdousí. Bráním se zuby nehty. Pokouším se setřást neznámou příšeru, která mi rozdírá hrdlo a ubírá kyslík. Ale to už se svalnatá paže prodrala ke kruhu a cvaká sedák. Ejhle! Je to můj spolulezec Míla Staněk. Co tu dělá? Ještě před chvílí balancoval pod druhým kruhem.

Nenapjaté lano dál prochází osmou od firmy Clog. Někteří kulturní barbaři holt dávají přednost středověkému folkloru před moderní zajišťovací technikou.

Míla Staněk

Na letošní dovolenou jsem se obzvláště těšil. Chtěl jsem si trochu vydechnout, prostě se na všechno vykašlat a bez nějakých starostí a plánů strávit pár dnů v pohodě. Zabalit si bůgl a někam vyrazit, kam dojedeš, tam dojedeš, někde se natáhneš, no paráda. Ne, že bych chtěl pověsit lano pro tyto dny na hřebík, ale nic konkrétního jsem neplánoval.

Těsně před začátkem dovolené se zastavil Petr Čermák, jinak mezi horolezci dobře známý pod jménem Bobuláč. Výborný kluk. Něco jsme už spolu vylezli. "Pojeď do Němec", říká. Už dávno jsme se na něčem podobném domlouvali. Nadšeně jsem nabídku přijal. Ten třetí, kdo s námi jede, je Libor zvaný Skřítek, velký talent, mladý, teprve šestnáctiletý pinda, o kterém se říká, že chodí za holkama a pije pivo. To by nebylo tak nejhorší, ale leze taky "devítky" a to už je o něco horší.

V sobotu ráno vyrážíme. Počasí parádní. Jednotvárnou jízdu narušuje jen občasné zadržování Petra. Dodělává sadu speciálních bačkor a má asi dost ostrou jehlu. Nacpání z děčínského bufetu dorážíme do Pirny a jako správní Čecháčkové si nenecháváme ujít prohlídku městských obchodů.

Během cesty se ptám Petra, co polezeme. "No jsme v Sasku, tak nějaké jejich lahůdky." Trochu jsem poblebl. Nebyl jsem tady skoro čtyři roky, ale nezapomněl jsem dosud na několik místních bonbónků, na které jsem se díval s velkým obdivem a ještě větším respektem. Mezi ně patřily Höllehund, Wehlturm, Blostock a jiné.

Po kvalitním nákupu se vracíme už trochu nedočkaví zpět a v Bad Schandau to nahybáme doleva. Asi po pěti kilometrech parkujeme a vyndáváme vše z auta. Věci máme jak na týden ní zimní zájezd do Tater. Ještě naplnit kaministr a už funíme k bívaku u Blostocku.

Je parádní den, až na to vedro. Já mám teplo rád. I v těch největších pažácích, kdy všichni odcházel s vyplazeným jazykem na koupaliště, já teprve odcházel do stěn. Ale co je moc, to je moc. Potím se i v sedě. Přes to náma to nedá, jsme tady za lezení. Rychle se rozhodujeme. Vlastně není o čem. Cesty už předem naplánoval Petr, takže zbývá určit jen jejich pořadí. Vybíráme tu nejbližší. Na řadu přichází stěnačka. "Štěstí" mě ten den nepouští, takže mě čeká asi třicet metrů koutové spáry. Ty se snad v životě nenaučím. Všichni v nich odpočívají, ale já můžu vypustit duši, o oddechání ani nemluvě. Je to asi můj

životní výkon. Asi proto, abych se nezostudil před "mladejma". Konečně poslední metry a už jsem u kruhu. Během lezení se pořádně setmělo, i když není víc než dvě odpoledne. Jsme však optimisté a vzájemně se ubezpečujeme, že z tohoto mráčku pršet nebude. Taky že ne. Záblesk a hned pořádná bomba a za ní další a další. Mrkneme na sebe a bez jediného slova jsme v mžiku pod stěnou. Snažíme se co nejrychleji stáhnout lano a s kupou smyček pod paží ženeme do bivaku. Jakmile doběhneme, spustí se hotová průtrž mračen. Po chvíli se k nám nacpe ještě několik Sasíků. Jsou na tom o něco hůř než my. Několik narážek, proč tak pospíchali a kde se tak spotili a nic nás nemůže udržet, abychom neřvali smíchem.

To nám ten víkend pěkně začal, ale po hodině je už zase slunce a tak znovu vyrážíme. Protože už tolik počasí nevěříme, jdeme na protější stranu údolíčka. Tam budeme jako pod stěchou. Stěna je totiž položená trochu obráceně a úplně pod vrškem je pěkný převis. Začíná Petr. Trhlina středem plotny, kousek koutové spáry ho dovede ke kruhu. Několik snímků a řada je na mě. Dolézám, беру materiál a jdu dál. Asi dva nácviky a pak do toho. Cítím se strašně nejistě. Uprostřed úseku se spára rozšiřuje a zatarasuje ji několik vklíněných kamenů. Úseky to nejsou nijak dlouhé, ale materiál je tu dost nepříznivě vrstven a skále je strašně hladká. Boty moc dobře nedrží. Dávám několik uzlů, žádný tutovky, ale aspoň něco. Petr dole bezpečně jistí a já z posledních sil cvakám kruh a sedám si. Začíná pršet, ale na nás voda nemůže. Přes Petra ke mě dolezá Skřítek, vybírá materiál, trochu se rozhlédne a mizí nad převisem. Po chvíli slyším "zruš" a dobírám Petra, který jde hned dál. Další délka je jeho. Dva metry vzhůru, kousek traverzu a znovu vzhůru ke kruhu. Od čtvrtého k pátému kruhu jdu já. Stěna je ještě dost převislá s typickým saským materiálem. Jdu nejprve šikmo vlevo a pak přes dvě police ke kruhu. Počasí se pomalu lepší a přestává pršet. Stěna začíná trochu uhíbat a nás čeká ještě stěnový rajbas. Přes Petra dolezá Libor a jde dál. Mokrá stěna mu nějak nesvědčí a tak se po třech metrech vrací. Ještě dva pokusy a zkouším to já. Žádná pohoda to není, ale jde to. Stěna připomíná jemný skelný papír tvořící s vodou pěknou klouzačku. Ještě pár kroků, dva uzlíčky a konečně komín. Jsme nahoře. Stisky rukou, pohled na okolní velikány a raději honem dolů,

protože už zase jedou s vodou.

Dole zjišťujeme, že není zase tak pozdě a tak k desátému přeletu IXc přibývá ještě ten den čtvrtý IXa. Večer přijíždí Pavel, parádní nálada u táboráku a tak usínáme při začínajícím dešti s pocitem dobře stráveného dne.

Ráno se nám ze spacáků zase tak moc nechce, ale v deset stojíme pod Blostockem. Opět svítí slunce a kolem se rojí horolezci. Už jednou jsem tu stál a tehdy jsem valil oči a snad jsem si ani nepřipustil, že bych ho měl někdy jít. Teď tu stojím znovu s úmyslem, nebo spíš drzostí, pustit se do toho. Hned první délka nám dá patřičně zabrat. Nejtěžší je se vůbec odlepit od země, ale i další délky nejsou o nic lehčí. Stěna je kolmá, samý karfiol a je to pěkná makačka. Na vrchu jsme pěkně vysušení a utahaní.

Ten den ještě slaňujeme od šestého kruhu z Nonnengärtneru. Je večer půl jedenácté, svítí hvězdy, je teplo, prostě idylka. Být ve stěně nějaká police, tak snad bivakujeme. Už jen kvůli délkám, co máme za sebou.

Příští dopoledne dáváme oddych a courání po městě. Odpoledne znovu do toho na Nonnengärtner. Raději dříve, abychom znovu nezatměli. Je opět vedro, strašně se potějí ruce a nakonec s břichem načpaným zmrzlinami /v mém případě asi osmi samozřejmě dvojitými/ se zase tak dobře neleze. Jsme všichni trochu rozlámaní a tak to jde pomaleji. Od šestého kruhu asi pět odskoků v traverzu. Ten šestý by byl už asi trochu horší a tak zuby nechty dál. Následuje kus hrany a od posledního kruhu stěnový rajbas a jsme na vršku. Večer je pěkná bouřka. Ta nám ale v krčmě nevádí, tam je i vánice. Horší je cesta zpátky do bivaku, potmě a rozblácenou lesní cestou.

Další den si dáme ještě dvě cesty a večer odjezd domů. Je načase. Konečky prstů si musí trochu odpočinout, jsou až do krve prolezený.

Za čtrnáct dnů cestu do Saska opakují. Máme trochu jiné složení. Já, Jana a Dana, se kterou jsme už prožili nějakou tu chvíli na laně. S Danou přelézáme Centrale Südwand na Hellenhunda /IXa/. Je to parádní stěna a můj velký sen. Další den se trápíme už v početnější sestavě se Skřítkem a Danou sedm hodin se Superlative /IXc/. Třetí den ještě jednu devítku a zakončujeme opět na Hellenhund /Über die Hundense - VIIIc/.

Co dodat? Byla to parádní dovolená a tak už se znovu těším na jaro a na droný dotek písčevcové skály.

POSLEDNÍ MŠE ZA ŘEPANA

H o n z a B u k v i c

Řepana - Vladimíra Rymplerá, tragicky zahynulého před třemi lety v Tatrách, jistě většina z nás znala. Byl také členem našeho oddílu.

Je konec září, kamarád Salám se před nedávnem vrátil z vojny, a tak chceme ještě něco udělat na písku, než přijdou podzimní deště. Salám navrhuje Kozlov, protože tu má už dobu rozdělanou cestu na masív od Velkých vrat. Vyhrabeme kovárnu a jdeme na to.

Stěna je dosti převislá a lámavá. Dva kruhy už v ní jsou a ve druhém si vítr hraje se smyčkou. Salám jde k prvnímu a hned mě u něj dobírá. Teď mám jít já. Kousek nad kruhem provazuji malé hodinky a hned si do nich sedám. Je to příliš na magi, než abych mohl lézt bez odsednutí. Z hodinek dělám pár nepříjemných zdvihů a konečně mám druhý kruh. Ale jak teď dál?

Po cigaretě se rozhoduju, že cesta musí jít přibližně přímo vzhůru a ne do prava, jak to na první pohled svádí. Připravím si vrták a se slovy "Saláme, dobře hlídej" vyrážím. První dva kroky od kruhu jdou, je tu malý balkónek a na něm série hodinek. Všechny provazuju a zkouším to dál. Teď to bude horší. Kousek výš tuším ve vodorovné římsce hodiny, ale není to nic jistého. Stěna je stále převislá, tak se snažím stoupat co nejrychleji. Konečně dosahuju římsy a sláva, hodiny jsou opravdu tu. Dost se vycukám, než je provážu, ale podaří se. Ještě jeden dlouhý krok, levačkou nasáhnou ostrý chyt a rozhoduju se pro zavrtání. Pravačkou zběsile vrtám a už sedím v borku. Salám mi posílá kletr s kovárnou a já se dávám do práce.

Co se děje? Letím a už visím v hodinách o dva metry níž. Vrták nevydržel, odešel i s kusem skály a se mnou směrem k údolí. Ještě že ty hodiny byly kousek pode mnou.

Vracím se na místo pádu, znovu vrtám a po chvíli je už kruh na svém místě. Dobírám Saláma a ten jde od třetího kruhu dál. Jsou to už jen asi dva metry lezení, ale ještě nám to chvíli trvá. Konečně jsme oba nahoře. Máme ohromnou radost, že je cesta na světě, moc jsme tomu předtím nevěřili.

Za pár dní to bude přesně tři roky co Řepan odešel. Je to důstojná cesta, a tak ji dáváme za 7c a nazýváme ji "Poslední mše za Řepana".

SETKÁNÍ S BĚLINOU

H u n z a B u k v i c

Je červenec, parádní počasí, navíc mám týden volna, a tak jsem se s pár kamarády dohodl, že si pojedeme zalézt do Ostrova u Tisý. Nikdo z nás tam dosud nebyl a proto jsme zvědaví na tamní lezbu. Jsme čtyři - já, mladý Milan Homolka zvaný Gomy a dva Joskové. Jedeme autem, a tak je cesta celkem snesitelná i když je venku přes třicet stupňů.

Ostrov nás příjemně překvapil. Malebné údolí, v něm koupaliště a kolem dokola samé věže, ne nijak velkých rozměrů, avšak materiálem stejné jako ve Žlebu, a to nám vyhovuje. Jediný nedostatek je, že v místě nefunguje hospoda, jelikož celý Ostrov je určen pouze pro podnikovou rekreaci. A tak je nutné dojet pro lahvičky až do Tisý, protože v tom vedru by to bylo bez nich prostě nemyšlitelné.

Po chvíli strávené u vody vyrážíme do skal. V neznámé oblasti je vždy z čeho vybírat, a tak s Gomy vychutnáváme zdejší lahůdky. Šestky, sedmy, béčka - ze všeho si lze vybrat podle chuti. Po pár cestách trpíme silnou dehydratací, a tak se rozhodujeme pro odchod zpět k vodě. Balíme klety a tu najednou slyšíme supění a praskot větví. Před námi se vynořil člověk v kraťasech, věkem někde mezi třiceti a čtyřiceti, s mohutným vousem a brýlemi. Kamarádsky nás pozdravil a hned se pustil do řeči. Povídal, že jede z Ádru a Frachova, a že teď momentálně nemá s kým lézt. Potom se zase ptal nás odkud jsme, co jsme tu lezli, prostě na málomluvného člověka vůbec nevypadal. Nakonec nás pozval na horolezeckou chatu s tím, že tu má rozdělané mraky cest a druhý den, že s ním můžeme něco dodělat. Začínal jsem tušit, že jde o pověstného a mnohými legendami opředeného lezce Karla Bělinu.

Kolují o něm ty nejdivočejší historky. V letech, kdy naše armáda držela ještě naše město Turnov, obýval si zde Karel základní presenční službu. Od té doby má u nás řadu přátel. Vzpomněl jsem si na vyprávění Jirky Lejska, jak ho Karel po mnoha letech jednou navštívil. Zazvonil v paneláku a protože Jirka nebyl doma, přišla otevřít paní Lejsková. Stál před ní člověk v gumáku a holinkách s kloboukem na hlavě a na zádech měl nůši. "Je Jirka doma" slušně se otázal. "Není..." "To nevadí, já jsem nějaký Bělina a budu u vás bydlet". Poté vstoupil do bytu, odložil si nůši a zeptal se kde je koupelna. Po jeho

očistě zůstala na dně vany centimetrová vrstva písku. Kde je lednička se už neptal, protože to zaregistroval při svém příchodu sám. S plným žaludkem se pak v natáhl v pokoji na váleudu, aby vyčkal příchodu svého kamaráda. Paní Lejsková se během Karlova pobytu skrývala v nejtemnějších koutech svého bytu. Teprve večer ji Jirka objasnil, že se nejedná o loupežné přepadení, ale o přátelskou návštěvu, která potrvá pouze několik dní.

Večer na chatě jsme si povídali o lezení a Gomy si ověřoval, zda je to ten člověk, co v zimě na běžkách pašoval na krosně ledničku z NDR. Ano, byl to on a my jsme byli rádi, že tu teď s ním sedíme a hltali každé jeho slovo.

Ráno vstáváme v šest hodin, ale Bělinovi se to zdá asi pozdě, protože už od pěti chodí kolem nás a hlasitě si pohvizduje. A skutečně, jakmile se začínáme soukat ze spacáků, slyšíme jeho slova: "Kluci, je už ale dost pozdě, tak musíme rychle dělat".

Po snídani vyrážíme do skal. Bělina běží bos v čele. Obdivuji ho, jak bosými chodidly šlape po ostrých větvích a pařezech. Co chvíli zastavuje a ukazuje nám některou ze svých cest. Jsou jich opravdu kvanta. Letos má Karel zatím 102 prvovýstupů, ale není to podle něho moc.

Naším cílem je "Věž nad strží", kde před časem udělal Bělina cestu, kterou nazval "Domino", ale místo druhého kruhu trčí ve stěně dosud rourák. "Nebylo mi moc do smíchu, když jsem dobíral u rouráku," říká Karel, "ale kruh jsem neměl a cestu jsem chtěl dokončit, tak se nedalo nic dělat. Chlapi z loděnic, co mi dělají kruhy, mají teď čtrnáct dnů dovolenou, tak je hned o ně nouze."

Při temování kruhu si začal zpívat takovým stylem, jaký jsem dosud neslyšel. Slova šiju šiju si botičky zpíval asi půl hodiny a to v různých tónonách. Jakmile byl kruh na místě, tak jsme si cestu přelezli. Byla hezká, logická a je až s podivem, jaký hezký cestý umí Karel pořád dělat. Při míchání barvy, která byla určena na nátěr kruhu, objevil mraveniště a s ďábelským chechtotem se k němu vrhl, s výkřiky "Tu máš, bestie", pokapával barvou jednotlivé mravence.

Po chvíli cesty jsme se dostali k věži, která se jmenuje "Sloup". V její údolní stěně se táhla tenká trhlina, která se výše

rozšiřovala. "Tady tu spárku uděláme", prohlásil Karel a začal rozbalovat kovárnu. Obul se do rozdrbaných bačkor, vybral si od nás různé smyčky, sám měl jen jednu larovici s železnou karabinou, a nastoupil. S prapodivnými bojovými písničkami a výkřiky došel do místa, kde ze smyčky začal bušit kruh. Ačkoliv měl rourák zuby už kulatý, šlo to s ním Karlovi rychle a za chvíli už byl kruh utomovaný. Šel jsem s Gomyem za ním a bylo to hezký a těžký lezení. Bělina dal cestu za 7.c a nazval ji "Jája". Na dotaz jak k názvu přišel, odpověděl, že ho momentálně napadl. Nakonec při frekvenci, jakou cesty dělá, by ani nebylo myslitelné zabývat se nějak hlouboji každým názvem.

Po cestě zpátky jsme se zastavili u věže, která tvořila s okrajem velmi široký komín. Tak široký, že by podle nás tamtudy člověk nevylezl. Ale Karel nás vyvedl z omylu. "S Prckem to už máme natrénovaný" povídá. "Zádama se opřeme o sebe, nohama nastoupáme každěj do protilehlý stěny a takhle jsme už vylezli patnact metrů. Ještě takových pět a dáme kruh." Nechtělo se nám věřit, neboť v nejširším místě se musejí opírat snad už jen rameny, ale tihle dva už uskutečnili různé kousky.

A pak jsme se rozloučili. Bělina pospíchal na druhou stranu údolí, kde měl sraz s novými spolulezci, které si už včera zajistil a nás čekala dlouhá cesta domů. Teď už jsme věděli, že všechny ty historky o Karlovi jsou pravdivé a byli jsme moc rádi, že jsme se s touhle živou legendou skal setkali.

JEZDEC S LICENCÍ FORMULE 1

Nově zvolený Výbor horolezeckého svazu nahradil dosavadní reprezentační družstvo ustavením širšího kádru špičkových lezců, ze kterého budou pro příště nominováni účastníci jednotlivých akcí. Jak to trefně vyjádřil na schůzi MV HS ČSTV Igor Novák, jedná se o jakousi obdobu jezdců s licenci formule 1. Nás může těšit, že do této společnosti pronikl na základě dobrých výkonů také člen našeho oddílu Míra Zvířecí. Ti nejlepší z nás by měli usilovat, aby k němu brzo přibyl odůlový spolulezec.

Přes dvěstě se nás sešlo v chladném ale slunečném víkendu ve dnech 11. až 13. listopadu v Hruboskalském skalním městě, abychom pomohli přírodě, skalám a taky sobě. Název této akce symbolizující ukončení horolezecké sezony na "písku" by totiž bez naší aktivity mohl brzo označovat něco jiného - uzavření skal v této krásné oblasti pro horolezce vůbec. V poslední době jsme se totiž stali terčem pro ochránáře přírody, státní lesy i jiné složky, které si monopolizují právo rozhodovat o přírodě a jejím využívání. Je sice pravda, že náš počet v poslední době neúměrně vzrostl, přesto je však podíl horolezců na devastaci přírody minimální.

Český horolezecký svaz se proto rozhodl, ve spolupráci s oddíly a všemi kdo mají Skalák rádi, ukázat, že náš kladný přínos pro tuto krajinou oblast daleko převyšuje negativní důsledky naší činnosti. Uklízeli jsme tedy nejen po sobě, ale po všech návštěvnících. Budovali jsme a opravovali přístupové cesty ke skalám, ale i turistické stezky a u nich ležící prameny. Státním lesům jsme úklidem dřeva pomohli v boji s obalečem a Státní ochraně přírody ukázali, jak by měla ochrana přírody vypadat v praxi.

Spokojení byli nakonec všichni a hlavně my, kteří jsme se večer v campu sešli u táboráku. Při pivu a kytáře jsme mohli s kamarády probrat uplynulou sezonu a sprádat plány na tu další.

Na jaře bychom se měli ve Skaláku sejít znovu. ČHS přišel totiž s dobrým nápadem pořádat podobné srazy pravidelně a to vždy na podzim a na jaře. Práce už nebude jediným programem. Mělo by se také lézt a hlavně půjde o společenskou a kulturní událost.

Určitě nebudeme chybět ani my. Vždyť už na poprvé se nás z HO TJ Tesla Žižkov sešlo čtrnáct, což bylo druhé nejpočetnější zastoupení z pražských oddílů. Je to pro nás určitě dobrá vizitka. Značně jsme tím také v počtu odpracovaných hodin překročili náš závazek k ochraně přírody. Několik našich členů se podílelo přímo na organizaci celé akce, a tak můžeme jen uvítat stanovisko MV HS ČSTV, že účast na zavírání skal bude jedním z hlavních kritérií při posuzování činnosti pražských horolezeckých oddílů, zejména v souvislosti s povolováním hospodářské činnosti a výjezdů do zahraničí.

Vladimír Křemen

Galerie Ganku je svým způsobem tatranský unikát - 280 metrů vysoká, kolmá, v horní části převislá stěna, nabízející množství krásného lezení nejvyšších stupňů obtížnosti, počínaje cestami klasickými až po moderní výstupy. Stěna lákavá, vyzívavá. Každá cesta vedoucí touto stěnou je svým způsobem kapitoulou v dějinách tatranského horolezectví, svědectvím horolezecké úrovně té doby a historie jejího průstupu i některých pozdějších opakování je vyprávěním o odvaze, vítězstvích, ale i porážkách a tragediích. Jsou v Tatrách vyšší stěny a těžší cesty, ale Galerka je zkrátka Galerka a má mezi horolezci zvuk.

Proto, když našemu oddílu bylo konečně přiděleno několik míst na tábořišti v Biellovodské dolině, si všichni v skrytu duše plánovali nějaký výstup touto vyhlášenou stěnou.

Činnost našeho oddílu v Galerii zahájila dvojice Kaisler, Strejček, která se prý z neinformovanosti nezúčastnila oddílového zájezdu, ale vyrazila do Biellovodské doliny o 14 dní dříve s HO Sparta. Prostoupili stěnou Starou cestou z roku 1911 IV. stupně obtížnosti.

Náš zájezd začal 13.8. a počasí nevypadalo příliš přesvědčivě - bylo zataženo a přesešlo. Optimisticky nás však naladil člen HS při přihlašování /m.j. jsme platili i za "neinformované" nezúčastněné/, který tvrdil, že špatné počasí bude trvat nejvýš dva - tři dny. Skutečně, druhý den mrzlo, poletoval sníh a my v mlze pod Svišťovým rohem čekali, zda skálu aspoň uvidíme, ale bohužel nic. Ovšem třetí den se splnilo proroctví, udělalo se krásně a my všichni /Křemen, Nedbal, Pokorný, Vojtěch i nemocná Nastoupilová/ se vydali na Hrubou věž u rozlezení. Luboš s Milošem i já s Vojtou jsme lezli stejnou cestu Stanislavského V., ovšem s tím rozdílem, že první dvojka vylezla cestu v čase /tj. 2 hodiny/, přestože Luboš tč. druholezec měl pád v těžkém mokřém traverzu, my to s Vojtou bez pádů /ale ne bez problémů v nástupu a v traverzu/ i s vlastní vrcholovou jednodélkovou variantou "vymastili" - za 4 hodiny a to už naši kamarádi byli najedení, vyspalí, odpočívající, opálení ...

Plán na další den byl stanoven večer: Galerka - Luboš s Milošem Starou cestou, my s Vojtou Puškášův pilíř, Maruška individuální turistika. Ovšem ráno bylo všechno jinak - Vojta měl zažívací potíže, které se postupem času horšily, takže po poradě pod nástu-

pem jsme se rozdělili. Zatímco my tři stoupali stěnou Puškášovou cestou klasifikace V. Vojta zatím značkoval cestu do tábořiště beztvarymi "mužiky".

Cesta probíhala v naprosté pohodě, krásné, poměrně těžké lezení v pevné skále s několika lahůdkovými místy, takže si každý z nás vyvedl několik pěkných délek. Blížil se závěr výstupu, já natáhl předposlední délku - traverz asi tak V-, kde jsem kromě dvou erárních skob ťukl i dvě naše a štanduji u bytelné skoby s kroužkem v koutě, kde se setkává Puškášova cesta s Polskou a Stanislavského komínem. Dobírám Luboše, který si vychutnává exponovaný traverz a už beru Miloše. Miloš nám pečlivě popisuje svoji činnost a již vytlouká první skobu. Za okamžik se ozývá kdesi pod námi známé cinkání a kousek blíže klení. Říkáme něco o začátečnických a zásadách při vytloukání skob a odpovědí je nám známé "I mistr sportu se utne". Pár kroků, opět bušení a opět klení. Na dotaz, zdali se mistr opět utnul, se dovídáme, že další skoba je v dolině. Tentokrát ji Miloš zahodil tak kvalitně, že se ani neozvala. Při okamžité revizi materiálu zjišťují s ulevou, že obě skoby byly Milošovi, takže vše končí radostnou poznámkou, že nám vcelku nic není do toho, kdo si kam uklízí svůj použitý materiál. Miloš raději prohází z našeho dosahu a po několika závěrečných křečovitých krocích v mokřém kolmém terénu mizí na galerii.

Člověk, který poprvé ze stěny nahlédne přes okraj Galerie, je dost překvapen. Místo očekávané rovné plošiny má pocit, že se na něho valí kamení. Galerie Ganku je vlastně obrovské balvaniště prudce se k okraji svažující. Každý neopatrný krok nebo manipulace s lanem má za následek pád kamení na kamarády. Všichni máme nádherný pocit z lezení, který ještě umocňuje krásné počasí a velmi hezký sestup.

Ráno vyrážíme opět ve třech, bez obou marodů, na Českou věž IV-V. Cesta vcelku lezecky nevýznamná, od třetí délky si lezec musí lezecké úseky vymyslet. Proto většinou pokukujeme po Galerce, ukazujeme si lezecké lahůdky a pozorujeme lezoucí kolegy.

Ve čtvrtek vyrážíme už s Vojtou záhy ráno do Kačací doliny. Cílem je Malá Litvorová věž, cesta obtížnosti V. Počasí není příliš ideální, je pod mrakem, klidno, mlha se převaluje dolinou. Po nekonečném nástupu pod stěnu, která mizí v mlze, si Vojta opět po-

kládá hamletovskou otázku: lézt či značkovat? Silný tlak v krajině břišní, střevní a další rozhoduje opět v neprospěch lezení. Opouštíme smutného Vojtu /ta cesta byla jeho nápad/ a vyrážíme. Do nástupového kotle odmítáme obcházku a snažíme se jít podle průvodce, což nám přináší hodinové zdržení. Z nástupového kotle konečně začíná krásné lezení. Ovšem problémy jsou s popisem cesty - ne a ne ho "napasovat" na stěnu. Teprve po zjištění, že půldélkové lezení je popsáno v Kroutilovi na půl stránky a pětimetrový balvan na odstavec, se v popisu orientujeme a lezeme takzvaně po odstavcích. Někdy se nám sice nedaří přesně vyhmátnout popisovaný chyt, ale jsme v cestě a s přibývajícím výškou i hodnotným lezením se nám vzdor proměnlivému počasí vrací i dobrá nálada. Na vrcholu se nám jako v horolezeckých čítankách zjevuje slunce, mlha mizí a nebe je bez mráčku. Po dohnání kalorického manka sestupujeme Martinkou do Litvorového sedla a pak po nepřijemném suťovém sestupu jsme dole na stezce a následuje úprk za teplou stravou. Zde bych vyzdvihl morálně volní vlastnosti a ryzí charakter Marušky, která /na rozdíl od Vojty/ při návštěvě Lysé Pořany nezapomněla na tč. výkonné kamarády a podpořila jejich snažení několika kuželkami kvalitního slovenského moku.

V pátek nás z rodinných důvodů opouští Luboš, a tak se vrháme na Stanislawského komín klasifikace V+. Vzhledem k tomu, že máme šedesátimetrové lano a taháme plné délky, získáváme v lehčím terénu rychle výšku a dohnáme předchozí dvě dvojky, které zápasí s kritickým místem v převislé, mokré a omleté části komína. Zde ztrácíme dvě hodiny, částečně i sebevědomí při pohledu na zběsile bojující dvojku z Jihlavy, naopak silně vzrůstá možnost zásahu kamením, která provází celý komín. Pak přichází řada konečně na nás, jmenovitě na mě. Poněkud ztuhlý se pouštím do mokrého problému a rázem se zahřívám. Po chvíli boje v ohlemzaném terénu se dostávám konečně k chytům v potůčku uvnitř komína a jsem pod převisem. Táhne lano a tak je traverz vyloučen a po vzoru předchozích lezců se vrhám vzhůru do "kalibračního" otvoru. Optimisticky si myslím, že jej prolezu i s baťohem. Nakonec visím v úzkém otvoru za jednu ruku, provádím svlékání smyček a batohu a později se užaslému Jihlavákovi zjevuje nejprve něco materiálu, pak batoh a nakonec já v celé své objemnosti. Miloš opatrně leze ještě jednou vlnkou a těžkou délkou a na mě vychází závěrečný traverz na skobách do známého společného koutu a na Galerie. Podruhé se radostně přičepím do vrcholové knihy a "vzhůru dolů". Při

odchodu si smutně prohlížím Orłowského cestu, letos už ji nedám. Snad příští rok!?

Poslední den i s Vojtou lezeme pětku na Svišťový roh, balíme, loučíme se s Milošem, který ještě zůstává a odjíždíme domů.

Do Tater' si v tuto dobu též odskočil na víkend mezi lezením pískovcových "prásků" náš předseda s Honzou Bukvicem a rovněž záútočili na Gelerku. Vybrali si nechvalně známý Lapiňského komín VI A2, který se leze částečně i pomocí umělých pomůcek. Kluci ho přelezli celý čistě v dobrém čase a nejtěžší jim připadala první délka mokřými plotnami, kterými omylem narovnali nástup.

Za dva dny po našem odjezdu prostupuje Miloš s kamarádem stěnu Orłowského cestou klasifikace VI /VI-/ a dovršuje tak dobrou bilanci našeho oddílu v této stěně. Ještě před odchodem na vojnu komentoval naše úspěchy slovy: "Ježíšmarjá kluci, když to takhle půjde dál, co tam budeme lézt příští rok??? Pár lahůdek má však Galerie stále ještě v zásobě.

TRAGEDIE HIMALÁJSKÉHO LÉZCE
EXPEDICE OSLABENA
/zpráva ČTK před uzávěrkou/

Zatímco přední horolezecké magazíny otiskují na titulních stránkách odhodlanou tvář Franty Šimka, vyráží tento neúnavný borec do cvičných terénů doladit formu a prověřit jemné finesy svého lezeckého umění, včetně jmařování po naseknuté devítce.

Ještě v předvečer odjezdu expedice zavěšuje v rodném sadu v koruně nejstatnější jabloně bivačovací síť aby nacvičil nocleh v horách. V té chvíli ještě nikdo netuší, že se schyluje ke sportovní tragedii.

V okamžicích, kdy Franta naslouchá hučení lavin a burácení vichřice z kapesního přehravače /dokonalá modelová situace/, přehloďávají červotoči zmanipulovaní konkurenčními tělovýchovnými jednotami nosnou větev.

V časných raních hodinách dochází k odtrhu a Franta se řítí do záhonu rajských jablíček. Tam ho posléze nalézá děd, který celou akci zajišťoval a během noci z rodinné ledničky dodával Frantovi do spacáku čerstvý led. Přivolaný lékař konstatoval přetřhané kolenní vazy.

Některé tiskové agentury v rozporu s touto verzí uvádějí, že Franta Šimek spadl z jabloně při česání ovoce. Ať už je tomu jakkoliv, jedno je jisté, náš tým odjíždí oslaben o jednoho z nejplatnějších členů

A D R E S Á Ř H O T J T E S L A Ž I Ž K O V 1 9 8 4

J m é n o	B y d l i š t ě	Tel. domů	Tel. zaměstnání
1/ Beneš Josef	170 00 Praha 7, Dukelských hrdinů 3	379029	533641 1.396
2/ Borek Miroslav	140 00 Praha 4, Novodvorská 435		
3/ Bukvic Jan	511 01 Turnov, Bezručova 1439		
4/ Čermák Jiří	103 00 Praha 10, Počernická 56		275251 1.
5/ Doubrava Josef	466 01 Jablonec n/ Nisou, Vlastovčí 17	25736	
6/ Hloušek Josef	511 01 Turnov, Sobotecká 467		800351 1. 335
7/ Janoušek Karel	130 00 Praha 3 Žižkov, Krásova 10		
8/ Jäger Ondřej	100 00 Praha 10, Na padesátém 6	7815368	
9/ Kaisler František	182 00 Praha 8, Kaňkovského 1241	842311	861841
10/ Kindl Zdeněk	160 00 Praha 6, U kolejí 22	347701	
11/ Klenka Jaroslav	130 00 Praha 3 Žižkov, Želivského 15	2758095	
12/ Konrád Zdeněk	160 00 Praha 6 Dědina, Ciolkovského 856		330 45017
13/ Kordík Jan	140 00 Praha 4 Krč, V Štíhlách 1311	4717179	805851 1. 286
14/ Křemen Vladimír	110 00 Praha 1, Liliová 4		812 1. 3898
15/ Křivohlávek Jan	181 00 Praha 8, Korycanská 367		366251 1. 204
16/ Lejsek Zdeněk	511 01 Turnov, Lidových milicí 296		
17/ Machaň Aleš	466 01 Jablonec n/ Nisou, Boženy Němcové 36	21032	
18/ Myška Petr	130 00 Praha 3, Koněvova 84	2758816	
19/ Nedbal Lubomír	102 00 Praha 10, Jašíčkova 1020		739641, 732551
20/ Nosek Václav	140 00 Praha 4 Libuš, Pavlíkova 602		417 2307, 2230
21/ Novotný Jiří	140 00 Praha 4 Komořany, Za sídlištěm 2145	467765	462656
22/ Pokorný Miloš	170 00 Praha 7, U průhonu 12		
23/ Schmidt Pavel	162 00 Praha 6, Na Petřínách 1767/51	3537456	
24/ Staněk Míla	512 61 Přepere, č.p. 240		
25/ Strejček Pavel	190 00 Praha 9, Pod náspem 4	822036	861841
26/ Šubrt Jan	140 00 Praha 4 Lhotka, Písnická 753		201951 1. 3282
27/ Tichák Josef	149 00 Praha 4, Ledvinova 1713		702480 1. 89
28/ Vojtěch Miloslav	150 00 Praha 5, U Santošky 24		8722 495
29/ Vorlický Petr	130 00 Praha 3, Pod lipami 27	8259062	
30/ Zvířecí Miroslav	511 01 Turnov, Čistá 309		
31/ Borková Alena	140 00 Praha 4, Hlavní 2730		
32/ Dlouhá Eva	130 00 Praha 3, Cimbuřova 28		
33/ Nastoupilová Marie	544 01 Dvůr Králové n/L, Vorlech 977		
34/ Nováková Alena	130 00 Praha 3, Víta Nejedlého 15		
35/ Velebová Daniela	100 00 Praha 10, Murmanská 15	7336523	228751 1. 281
36/ Vojtěchová Miroslava	150 00 Praha 5, U Santošky 24		876241 1. 496

Počet : 100 ks

Stran : 20

Pouze pro členy horolezeckého oddílu TJ Tesla Žižkov

Tiskne : reprografické středisko Tesla Strašnice k.p.

Leden 1984

